

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра клінічної лабораторної діагностики
Навчальний рік 2022 - 2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ
«Вплив лікарських засобів на лабораторні показники»
(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти - очна

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність 228 «Педіатрія»

Освітньо-професійна програма - «Педіатрія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс 4

Силабус навчальної дисципліни
розглянутий на засіданні кафедри
клінічної лабораторної діагностики

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від.
“30”серпня 2021 року № 1

Протокол від.
“31”серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

проф. Залюбовська О.І.
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис)

проф. Кравчун П.Г.
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

- 1.Залюбовська О.І. – завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор
- 2.Тюпка Т.І. – професор кафедри клінічної лабораторної діагностики, д.мед.н., професор
- 3.Авідзба Ю.Н. – доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.ф.н., доцент.
- 4.Литвиненко М.І. – доцент кафедри клінічної лабораторної діагностики, к.мед.н., доцент.

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь
д.мед.н., професор, завідувач кафедри клінічної лабораторної діагностики
Залюбовська Ольга Іллівна

Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті
університету, кафедри, в системі Moodle та інше. Лабораторна медицина,
лабораторні дослідження в педіатрії.

Профайл викладача: <http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=11185>

Контактний телефон 057-725-01-91, +380962151148

Корпоративна пошта викладача oi.zaliubovska@knu.edu.ua

Консультації:

вівторок з 13.00 до 15.00, четвер з 13.00 до 15.00

за попередньою домовленістю,

<http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=586>

Локація: Університетська клініка ХНМУ, вул. Олександра Шпейсера, 4

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Вплив лікарських засобів на лабораторні показники» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Педіатрія»

Опис навчальної дисципліни (анотація) КВ “Вплив лікарських засобів на лабораторні показники” включає до себе відомості з оцінки ефективності та безпеки застосування лікарських засобів та вплив лікарських засобів на результати лабораторних досліджень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є лікарські засоби, що впливають на лабораторні показники різними шляхами, зміни перебігу хвороби, «побічною дією» на функції окремих органів та систем, токсичним ефектом, пов’язаним з передозуванням та кумуляцією, інтерференцією деяких засобів в процесі проведення досліджень

Міждисциплінарні зв’язки: гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, фізіології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології, гігієни та екології з гігієною дитячого та підліткового віку та іншими клінічними дисциплінами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами

Пререквізити гістології, цитології та ембріології з особливостями дитячого віку, фізіології з особливостями дитячого віку, мікробіології, вірусології та імунології

Постреквізити _ гігієни та екології з гігієною дитячого та підліткового віку, педіатрія з дитячими інфекційними хворобами, хірургія з дитячою хірургією, акушерство і гінекологія з гінекологією дитячого віку, урологія з особливостями дитячого віку, фтизіатрія з особливостями дитячого віку

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4122>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є Надати студентам знання щодо: факторів, що впливають на лабораторні показники, механізмів розвитку побічних реакцій лікарських засобів та принципів роботи лабораторного обладнання лабораторій різного профілю.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є вивчення основних груп лікарських засобів, які впливають на лабораторні дослідження, вивчення впливу лікарських засобів на клінічні та біохімічні дослідження.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв’язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральні:

_ здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні спеціалізовані задачі в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності в мультидисциплінарному контексті на основі концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у галузі охорони здоров'я, із здатністю зрозумілого і аргументованого донесення висновків до фахівців і нефахівців, а також є основою для оригінального мислення, продовження навчання з високим ступенем автономії та проведення досліджень

загальні:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим

ЗК2 – Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях

ЗК3 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК5 – Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії

ЗК7 – Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій

спеціальні (фахові, предметні):

ФК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів

ФК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання

1.3.2. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

ПРН 1 – здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в медичній галузі на відповідній посаді

ПРН 2 – знання психофізіологічних особливостей людини, здоров'я людини, підтримки здоров'я, профілактики захворювань, лікування людини, здоров'я населення Застосування знань та розумінь:

ПРН 3 – здатність застосовувати набуті знання, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря, сфера застосування яких передбачена переліками синдромів та симптомів, захворювань, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій

ПРН 4 – збір інформації про пацієнта

ПРН 5 – оцінювання результатів опитування, фізичного обстеження, даних лабораторних та інструментальних досліджень

ПРН 17 – ведення медичної документації, обробка державної, соціальної та медичної інформації

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим, здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії, навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь, ОПП	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань _22 «Охорона здоров'я»_ (шифр і назва)	Нормативна (вибіркова)	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: 228 «Педіатрія» (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):	
		4-й	-й
		Семестр	
		весняний	-й
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 42 самостійної роботи студента - 48	Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень вищої освіти ОПП _«Педіатрія»_	Лекції	
		10 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		42 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид підсумковою контролю: залік			

2.2.1 Лекції

№ п/п	Теми лекцій	Години
1	Основи законодавства України про лікарські засоби. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів. Класифікація побічної дії лікарських засобів. Побічні ефекти лікарських препаратів та заходи профілактики їх виникнення.	2
2	Лікарські засоби, що діють переважно на центральну та периферійну нервову систему. Зміни лабораторних показників.	2
3	Лікарські засоби що впливають на функції органів і тканин.	2
4	Лікарські засоби що впливають на обмінні процеси і внутрішнє середовище організму.	2
5	Лікарські засоби з протимікробною і протипаразитарною активністю.	2
РАЗОМ:		10

2.2.2 Семінарські заняття

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Розділ 1		
1	Основи законодавства України про лікарські засоби. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів. Поняття про безпеку ліків. Основні принципи та підходи до лікування медикаментозних отруєнь.	1
2	Класифікація побічної дії лікарських засобів. Види побічної дії ліків. Ідіосинкразія. Алергічні реакції. Мутагенність, тератогенність, ембріотоксичність, фетотоксичність, канцерогенність. Синдром відміни, толерантність.	2
3	Побічні ефекти лікарських препаратів та заходи профілактики їх виникнення. Фармакологічні ефекти, протипоказання, показання до застосування, режим дозування. Порівняльна характеристика. Передозування абсолютне та відносне.	1
4	Лікарські засоби, що діють переважно на центральну нервову систему. Зміни лабораторних показників. Протиепілептичні засоби, зміни лабораторних показників. Протипаркінсонічні засоби, зміни лабораторних показників. Спирти (алкоголі), зміни лабораторних	4

	показників. Наркотичні анальгетики, зміни лабораторних показників. Ненаркотичні анальгетики, зміни лабораторних показників. Нейролептичні засоби, зміни лабораторних показників. Транквілізуючі засоби, зміни лабораторних показників. Седативні засоби, зміни лабораторних показників. Нормотімічні препарати (солі літію), зміни лабораторних показників.	
5	<p>Лікарські засоби переважно діючі на периферійну нервову систему. Зміни лабораторних показників. Засоби, що діють на еферентний відділ периферійної нервової системи.</p> <p>Холіноміметичні засоби, зміни лабораторних показників. М-холіноблокуючі засоби, зміни лабораторних показників. Н-холіноблокатори з вибіркою дією на вегетативні ганглії (гангліоблокатори), зміни лабораторних показників. Н-холіноблокатори з вибірковою дією в ділянці закінчень рухових нервів (міорелаксанти, курареподібні засоби), зміни лабораторних показників. М-Н-холіноблокатори, зміни лабораторних показників. Адреноміметичні засоби, зміни лабораторних показників. Антиадренергічні засоби, зміни лабораторних показників. Серотонінергічні та антисеротонінергічні засоби, зміни лабораторних показників. Дофамінергічні засоби, зміни лабораторних показників.</p>	4
6	<p>Лікарські засоби що впливають на функції органів і тканин. Зміни лабораторних показників.</p> <p>Засоби, що впливають на функції органів дихання, зміни лабораторних показників. Серцеві глікозиди, зміни лабораторних показників. Неглікозидні синтетичні кардіотонічні засоби, зміни лабораторних показників. Протиаритмічні засоби, зміни лабораторних показників. Діуретичні засоби, зміни лабораторних показників. Урикозуричні засоби, зміни лабораторних показників. Гіпотензивні (антигіпертензивні) засоби, зміни лабораторних показників. Гіпертензивні препарати, зміни лабораторних показників. Антиангіальні засоби, зміни лабораторних показників. Ангіопротекторні засоби, зміни лабораторних показників. Засоби, знижують апетит і вагу, зміни лабораторних показників. Ферментні препарати, що поліпшують процеси травлення, зміни лабораторних показників. Засоби, що впливають на тонус і моторику ШКТ, зміни лабораторних показників. Антацидні засоби, зміни лабораторних показників. Противиразкові засоби, зміни лабораторних показників. Блювотні, протиблювотні,</p>	8

	протинудотні та протизахитувальні засоби, зміни лабораторних показників. Проносні засоби, зміни лабораторних показників. Жовчогінні засоби, зміни лабораторних показників. Гепатопротекторні засоби, зміни лабораторних показників. Засоби, що вживають при порушенні екскреторної функції підшлункової залози, зміни лабораторних показників. Гемопоетичні засоби, зміни лабораторних показників. Засоби, що інгібують скипання крові, зміни лабораторних показників. Антигеморагічні і гемостатичні засоби, зміни лабораторних показників.	
7	Лікарські засоби що впливають на обмінні процеси і внутрішнє середовище організму. Зміни лабораторних показників. Вітамінні препарати й речовини з вітамінною активністю, зміни лабораторних показників. Ферментні препарати, зміни лабораторних показників. Гормональні препарати та препарати, які впливають на функцію залоз внутрішньої секреції, зміни лабораторних показників. Амінокислоти, зміни лабораторних показників. Плазмозамінюючі й дезінтоксикаційні розчини, зміни лабораторних показників. Препарати для парентерального живлення, зміни лабораторних показників. Засоби, що вживаються для корекції кислотно-лужної та іонної рівноваги в організмі, зміни лабораторних показників. Протизапальні засоби, зміни лабораторних показників. Протиалергічні засоби, зміни лабораторних показників.	4
8	Лікарські засоби з протимікробною і протипаразитарною активністю. Зміни лабораторних показників. Сульфаніламідні препарати, зміни лабораторних показників. Синтетичні антибактеріальні препарати різних хімічних груп, зміни лабораторних показників. Антибіотики, зміни лабораторних показників. Протитуберкулезні засоби, зміни лабораторних показників. Антигельмінтні засоби, зміни лабораторних показників. Протигрибкові засоби, зміни лабораторних показників.	4
9	Лікарські засоби спеціального призначення. Зміни лабораторних показників. Протипухлинні засоби, зміни лабораторних показників. Засоби для профілактики і лікування променевої хвороби, зміни лабораторних показників. Засоби швидкої допомоги при гострих медикаментозних отруєннях, зміни лабораторних показників.	4

Разом	32
--------------	-----------

2.2.4. Лабораторні заняття

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Засоби для загальної анестезії(наркозу), зміни лабораторних показників.	2
2	Снодійні засоби, зміни лабораторних показників.	2
3	Засоби для лікування хронічного алкоголізму, зміни лабораторних показників.	2
4	Антидепресанти, зміни лабораторних показників.	2
5	Психомоторні стимулятори, зміни лабораторних показників.	2
6	Засоби, які стимулюють ЦНС, зміни лабораторних показників.	2
7	Засоби, «тонізуючі» ЦНС, зміни лабораторних показників.	2
8	Засоби, що впливають на процеси метаболізму в головному мозку, зміни лабораторних показників.	2
9	Місцевоанестезуючі засоби, зміни лабораторних показників.	2
10	Терпкі засоби, зміни лабораторних показників.	1
11	Обволікальні засоби, зміни лабораторних показників.	1
12	Адсорбуючі засоби, зміни лабораторних показників.	1
13	Подразнюючі засоби, зміни лабораторних показників.	1
14	Засоби, що поліпшують мозковий кровообіг, зміни лабораторних показників.	1
15	Засоби, що підвищують апетит (гіркоти), зміни лабораторних показників.	1
16	«Вітрогінні» засоби й засоби, що зменшують газоутворення у кишечнику, зміни лабораторних показників.	1
17	Холелітолітичні засоби, зміни лабораторних показників.	1
18	Біогенні та синтетичні препарати, які стимулюють метаболічні процеси, зміни лабораторних показників.	2
19	Антигіпоксанти й антиоксиданти, зміни лабораторних показників.	1
20	Препарати, що коригують процеси імунітету, зміни лабораторних показників.	1
21	Гіполіпідемічні засоби, зміни лабораторних показників.	1

22	Антисептичні й дезінфікуючі засоби, зміни лабораторних показників.	1
23	Протилепрозні засоби, зміни лабораторних показників.	1
24	Противірусні засоби, зміни лабораторних показників.	2
25	Протисифілітичні засоби, зміни лабораторних показників.	1
26	Протималарійні засоби, зміни лабораторних показників.	1
27	Протитрихомонадні засоби, зміни лабораторних показників.	1
28	Протиамебні засоби, зміни лабораторних показників	1
29	Протилямбліозні засоби, зміни лабораторних показників.	1
30	Протитоксоплазмозні засоби, зміни лабораторних показників.	1
31	Протилейшманіозні засоби, зміни лабораторних показників.	1
32	Засоби для лікування педикульозу, зміни лабораторних показників.	1
33	Засоби для лікування корости, зміни лабораторних показників.	1
34	Антидоти, сорбенти, комплекси, зміни лабораторних показників.	2
35	Рентгенконтрастні речовини і деякі інші діагностичні засоби, зміни лабораторних показників.	2
	Разом	48

УВАГА! При заповненні в таблицях методів навчання та форм контролю викладачі мають можливість скористатися запропонованим нижче матеріалом і додати власні напрацювання.

Методи навчання (наводяться лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни): розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, круглий стіл, ділова, рольова, імітаційна гра, моделювання процесів і ситуацій, делегування повноважень, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм», вебінар, спаринг-партнерство (навчання в парах), коучинг (тренінг), віртуальна консультація, віртуальний тьюторіал, брифінг, інтерв'ю, метод «дельфі», метод «фішбоун», віртуальна операційна, стандартизований пацієнт, використання манекенів високого рівня, міждисциплінарний тренінг та інші.

Методи контролю (наводяться лише ті, які використовуються під час викладання дисципліни):

Поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; тестовий контроль; творчі завдання; індивідуальні завдання; реферати; анотації; взаємоконтроль; самоконтроль; доповідь; виступ на задану тему; стендова доповідь та інші.

Підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ»

Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності студента та оцінки диференційованого заліку, які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок.

Оцінювання навчальної діяльності студента здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми, враховуючи рівень підготовки до заняття під час самостійної роботи студента, виконання практичної частини роботи, оформлення протоколу практичного заняття, а також якості виконання індивідуального завдання. Рекомендується застосовувати види об'єктивного (стандартизованого) контролю теоретичної підготовки студентів та засвоєння практичних навичок.

3.2. Питання до заліку та іспиту:

1. Основи законодавства України про лікарські засоби.
2. Система фармакологічного нагляду в світі та Україні.
3. Загальні питання побічної дії ліків.
4. Побічна дія різних фармакотерапевтичних груп засобів.
5. Фармнагляд. Класифікація побічної дії лікарських засобів.
6. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів.
7. Види побічної дії ліків. Передозування абсолютне та відносне. Непереносимість. Ідіосинкразія. Алергічні реакції. Мутагенність, тератогенність, ембріотоксичність, фетотоксичність, канцерогенність. Синдром відміни, толерантність.
8. Основні принципи та підходи до лікування медикаментозних отруєнь.
9. Побічна дія препаратів, що застосовуються для лікування захворювань ЦНС
10. Сучасна класифікація нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів.
11. Класифікація снодійних засобів, протипаркінсонічних та протиепілептичних препаратів.
12. Особливості дії снодійних препаратів, швидкість розвитку і тривалість дії, післядія, кумуляція, звикання, лікарська залежність, побічні ефекти.
13. Клінічна картина гострого отруєння снодійними препаратами і медикаментозна допомога при отруєнні.
14. Побічна дія протиепілептичних та протипаркінсонічних засобів.
15. Токсикологія етилового спирту. Гостре та хронічне отруєння етиловим спиртом та заходи допомоги.
16. Фармакодинаміка дисульфіраму.. Побічна дія нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів, психостимуляторів. Клінічна картина. Антидот при передозуванні

- снодійних та транквілізуючих засобів – флуманезенід, механізм антидотної дії.
17. Побічна дія препаратів, що застосовуються для місцевої та загальної анестезії.
  18. Особливості передозування місцевими анестетиками (лідокаїн, новокаїн, совкаїн, анестезин).
  19. Невідкладна допомога при передозуванні місцевими анестетиками.
  20. Алгоритм допомоги при анафілактичному шоці. Методи попередження побічної дії лікарських засобів.
  21. Вплив засобів для інгаляційного наркозу на серцево-судинну систему, дихання, обмін речовин, терморегуляцію.
  22. Поняття про широту наркотичної дії засобів для наркозу. Можливі ускладнення при проведенні інгаляційного наркозу, профілактика цих ускладнень та допомога при їх виникненні.
  23. Порівняльна характеристика засобів для неінгаляційного наркозу (активність, швидкість розвитку, тривалість дії, післядія, побічні ефекти).
  24. Попередження виникнення побічних ефектів при проведенні неінгаляційного наркозу.
  25. Побічна дія наркотичних та ненаркотичних анальгетиків.
  26. Побічна дія наркотичних анальгетиків і нестероїдних протизапальних засобів.
  27. Побічні дії наркотичних анальгетиків. Гостра і хронічна інтоксикація наркотичними анальгетиками (морфінізм), стан абстиненції. Наркоманія як соціально-біологічна проблема.
  28. Застосування й властивості специфічних антагоністів наркотичних анальгетиків.
  29. Фармакокінетика, фармакодинаміка, показання до застосування, побічні ефекти кислоти-ацетилсаліцилової: НПЗЗ-гастропатія (диспепсія, болі в епігастральній ділянці, печія, нудота і блювання, важкі кровотечі з ШКТ), синдром Рейе, реакції гіперчутливості (бронхоспазм, набряки гортані і кропивниця).
  30. Причини формування «аспіринової» бронхіальної астми і «аспіринової» тріади, (еозинофільний риніт, рецидивний поліпоз носу, гіперпластичні синусити).
  31. Особливості фармакодинаміки похідних п-тразолону (анальгін, бутадіон), антранилової кислоти (кислота мефанамова), пропіонової кислоти (ібупрофен), індолуксусної кислоти (індометацин), фенілуксосної кислоти (вольтарен – диклофенак натрію – ортофен), ізоникотинової кислоти (амизон), оксиками (пироксикам, мелоксикам).
  32. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії неопіатними анальгетиками та способи їх корекції.
  33. Побічна дія препаратів, що застосовуються для лікування захворювань серцево-судинної системи

34. Сучасна клінічна класифікація антигіпертензивних засобів. Фармакологічна характеристика антигіпертензивних засобів основної групи.
35. Фармакологія бета-адреноблокаторів.
36. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії основної групи антигіпертензивних засобів способи їх корекції.
37. Лікарські засоби додаткової групи. Фармакологічна характеристика центральних α_2 -адреноміметиків; периферичних вазодилітаторів. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії додаткової групи антигіпертензивним препаратами та способи їх корекції.
38. Побічні ефекти серцевих глікозидів.
39. Гостре та хронічне отруєння серцевими глікозидами. Заходи допомоги та профілактика.
40. Побічна дія препаратів, що впливають на функцію органів дихання і травлення
41. Сучасна класифікація лікарських засобів, що впливають на функції органів дихання. Засоби, що стимулюють дихання, протикашльові, відхаркувальні засоби. Класифікація. Порівняльна характеристика препаратів. Найбільш часто очікувані побічні ефекти препаратів.
42. Комбіноване застосування відхаркувальних і протикашльових засобів. Засоби, що застосовують для лікування бронхіальної астми. Бронхолітики. Класифікація. Фармакодинаміка. Побічні ефекти адреноміметиків, М-холіноблокаторів, «топічних» протизапальних, міотропних, бронхолітичних засобів.
43. Найкращі типові ускладнення фармакотерапії бронхолітиками та способи їх корекції.
44. Побічна дія лікарських засобів, що застосовуються в гастроентерології. Побічні ефекти засобів для лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби (ГЕРХ), спазмолітиків, антидіарейних препаратів. Блювотні та протиблювотні лікарські засоби.
45. Загальна характеристика протиблювотних засобів: нейролептиків, фармакологічна характеристика блокаторів гістамінових H_2 -рецепторів, порівняльна характеристика препаратів, фармакокінетика та фармакодинаміка М-холіноблокаторів та їх основні побічні ефекти. Фармакологічна характеристика блокаторів протонного насосу та основні побічні ефекти.
46. Побічна дія хіміотерапевтичних засобів.
47. Класифікація антибіотиків за хімічною будовою, спектром та механізмом дії. Бета-лактами. Механізм.
48. Порівняльна характеристика препаратів, показання до застосування, побічні та токсичні ефекти.
49. Анафілактичний шок на пеніциліни та заходи допомоги. Група цефалоспоринів.

- 50.Класифікація препаратів за шляхом введення та поколіннями (генераціями). Механізм та спектр дії. Показання до застосування.
- 51.Порівняльна характеристика препаратів групи цефалоспоринів.
- 52.Побічна дія цефалоспоринів. Фармакологічна характеристика макролідів, тетрациклінів: класифікація, побічна дія та протипоказання. Фармакологічна корекція та профілактика ускладнень при застосуванні тетрациклінів.
- 53.Препарати групи левоміцетину. Механізм та спектр дії, показання до застосування, побічна дія, можливість розвитку важкої інтоксикації у немовлят.
- 54.Побічні ефекти та фармакологія аміноглікозидів. Побічні ефекти лінкозамідів.
- 55.Показання та протипоказання до застосування глікопептидів, побічні ефекти.
- 56.Побічна дія протигрибкових (протимікозних) лікарських засобів. Фармакокінетика, фармакодинаміка полієнів, імідазолів, триазолів, аламінів, ехінокандинів.
- 57.Препарати групи синтетичних хіміотерапевтичних засобів (сульфаніламідів, фторхінолони, нітрофурані). Механізм та спектр дії, показання до застосування, побічна дія, можливість розвитку інтоксикації.
- 58.Побічна дія НПЗЗ, глюкокортикоїдів. Побічна дія лікарських засобів, що впливають на систему крові
- 59.Класифікація протизапальних засобів.
- 60.Основна спрямованість дії. Фармакологія нестероїдних протизапальних засобів.
- 61.Порівняльна характеристика препаратів за ступенем інгібування ЦОГ (циклооксигенази) - 1 та -2 і вираженості протизапальної дії. Побічні ефекти препаратів та заходи профілактики їх виникнення.
- 62.Характеристика стероїдних протизапальних засобів, механізм дії, показання та протипоказання до застосування, побічна дія. Стероїдні протизапальні лікарські засоби. Фармакологічні ефекти, протипоказання, показання до застосування, режим дозування.
- 63.Порівняльна характеристика. Побічні ефекти глюкокортикостероїдів.
- 64.Базисні протиревматоїдні препарати: хлорохінін, ауранофін, пеніциламін, сульфасалазин.
- 65.Застосування імунодепресантів для лікування ревматоїдних артритів та інших запальних процесів.
- 66.Засоби для лікування гострого подагричного артриту (НПЗЗ, колхіцин, глюкокортикоїди), Лікарські засоби для довготривалого лікування подагри.
- 67.Класифікація засобів, що впливають на систему крові. Загальна характеристика лікарських засобів, що впливають на кровотворення.

68. Побічна дія лікарських засобів, що впливають на еритропоез та лікарських засобів, які використовують при гіпохромній анемії. Фармакокінетика, фармакодинаміка препаратів заліза (заліза закисного сульфат, ферум-лек).
69. Комбіновані препарати (тардиферон, ферковен, фероплекс). Гостре отруєння препаратами заліза та заходи допомоги. Фармакологія коаміду.
70. Фармакологічна характеристика десферала.

3.3. Контрольні питання

1. Основи законодавства України про лікарські засоби.
2. Система фармакологічного нагляду в світі та Україні.
3. Загальні питання побічної дії ліків.
4. Побічна дія різних фармакотерапевтичних груп засобів.
5. Фармнагляд. Класифікація побічної дії лікарських засобів.
6. Основні способи попередження побічної дії лікарських засобів.
7. Види побічної дії ліків. Передозування абсолютне та відносне.

Непереносимість. Ідіосинкразія. Алергічні реакції. Мутагенність, тератогенність, ембріотоксичність, фетотоксичність, канцерогенність. Синдром відміни, толерантність.

8. Основні принципи та підходи до лікування медикаментозних отруень.
9. Побічна дія препаратів, що застосовуються для лікування захворювань ЦНС
10. Сучасна класифікація нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів.
11. Класифікація снодійних засобів, протипаркінсонічних та протиепілептичних препаратів.
12. Особливості дії снодійних препаратів, швидкість розвитку і тривалість дії, післядія, кумуляція, звикання, лікарська залежність, побічні ефекти.
13. Клінічна картина гострого отруєння снодійними препаратами і медикаментозна допомога при отруєнні.
14. Побічна дія протиепілептичних та протипаркінсонічних засобів.
15. Токсикологія етилового спирту. Гостре та хронічне отруєння етиловим спиртом та заходи допомоги.
16. Фармакодинаміка дисульфіраму.. Побічна дія нейролептиків, транквілізаторів, седативних засобів, антидепресантів, психостимуляторів. Клінічна картина. Антидот при передозуванні снодійних та транквілізуючих засобів – флуманезенід, механізм антидотної дії.
17. Побічна дія препаратів, що застосовуються для місцевої та загальної анестезії.
18. Особливості передозування місцевими анестетиками (лідокаїн, новокаїн, совкаїн, анестезин).

19. Невідкладна допомога при передозуванні місцевими анестетиками.
20. Алгоритм допомоги при анафілактичному шоці. Методи попередження побічної дії лікарських засобів.
21. Вплив засобів для інгаляційного наркозу на серцево-судинну систему, дихання, обмін речовин, терморегуляцію.
22. Поняття про широту наркотичної дії засобів для наркозу. Можливі ускладнення при проведенні інгаляційного наркозу, профілактика цих ускладнень та допомога при їх виникненні.
23. Порівняльна характеристика засобів для неінгаляційного наркозу (активність, швидкість розвитку, тривалість дії, післядія, побічні ефекти).
24. Попередження виникнення побічних ефектів при проведенні неінгаляційного наркозу.
25. Побічна дія наркотичних та ненаркотичних анальгетиків.
26. Побічна дія наркотичних анальгетиків і нестероїдних протизапальних засобів.
27. Побічні дії наркотичних анальгетиків. Гостра і хронічна інтоксикація наркотичними анальгетиками (морфінізм), стан абстиненції. Наркоманія як соціально-біологічна проблема.
28. Застосування й властивості специфічних антагоністів наркотичних анальгетиків.
29. Фармакокінетика, фармакодинаміка, показання до застосування, побічні ефекти кислоти-ацетилсаліцилової: НПЗЗ-гастропатія (диспепсія, болі вепігастральній області, печія, нудота і блювання, важкі кровотечі з ШКТ), синдром Рейе, реакції гіперчутливості (bronхоспазм, набряки гортані і кропивниця).
30. Причини формування «аспіринової» бронхіальної астми і «аспіринової» тріади, (еозинофільний риніт, рецидивний поліпоз носу, гіперпластичні синусити).
31. Особливості фармакодинаміки похідних птразолону (анальгін, бутадіон), антранилової кислоти (кислота мефанамова), пропіонової кислоти (ібупрофен), індолуксусної кислоти (індометацин), фенілуксосної кислоти (вольтарен – диклофенак натрію – ортофен), ізоникотинової кислоти (амизон), оксиками (пироксикам, мелоксикам).
32. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії неопіатними анальгетиками та способи їх корекції.
33. Побічна дія препаратів, що застосовуються для лікування захворювань серцево-судинної системи
34. Сучасна клінічна класифікація антигіпертензивних засобів. Фармакологічна характеристика антигіпертензивних засобів основної групи.
35. Фармакологія бета-адреноблокаторів.
36. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії основної групи антигіпертензивних засобів способи їх корекції.

37. Лікарські засоби додаткової групи. Фармакологічна характеристика центральних α_2 – адреноміметиків; периферичних вазодилататорів. Найбільш типові ускладнення фармакотерапії додаткової групи антигіпертензивним препаратами та способи їх корекції.
38. Побічні ефекти серцевих глікозидів.
39. Гостре та хронічне отруєння серцевими глікозидами. Заходи допомоги та профілактика.
40. Побічна дія препаратів, що впливають на функцію органів дихання і травлення
41. Сучасна класифікація лікарських засобів, що впливають на функції органів дихання. Засоби, що стимулюють дихання, протикашльові, відхаркувальні засоби. Класифікація. Порівняльна характеристика препаратів. Найбільш часто очікувані побічні ефекти препаратів.
42. Комбіноване застосування відхаркувальних і протикашльових засобів. Засоби, що застосовують для лікування бронхіальної астми. Бронхолітики. Класифікація. Фармакодинаміка. Побічні ефекти адреноміметиків, М-холіноблокаторів, «топічних» протизапальних, міотропних, бронхолітичних засобів.
43. Найкращі типові ускладнення фармакотерапії бронхолітиками та способи їх корекції.
44. Побічна дія лікарських засобів, що застосовуються в гастроентерології. Побічні ефекти засобів для лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби (ГЕРХ), спазмолітиків, антидіарейних препаратів. Блювотні та протиблювотні лікарські засоби.
45. Загальна характеристика протиблювотних засобів: нейролептиків, фармакологічна характеристика блокаторів гістамінових H₂-рецепторів, порівняльна характеристика препаратів, фармакокінетика та фармакодинаміка М-холіноблокаторів та їх основні побічні ефекти. Фармакологічна характеристика блокаторів протонного насоса та основні побічні ефекти.
46. Побічна дія хімотерапевтичних засобів.
47. Класифікація антибіотиків за хімічною будовою, спектром та механізмом дії. Бета-лактами. Механізм.
48. Порівняльна характеристика препаратів, показання до застосування, побічні та токсичні ефекти.
49. Анафілактичний шок на пеніциліни та заходи допомоги. Група цефалоспоринів.
50. Класифікація препаратів за шляхом введення та поколіннями (генераціями). Механізм та спектр дії. Показання до застосування.
51. Порівняльна характеристика препаратів групи цефалоспоринів.
52. Побічна дія цефалоспоринів. Фармакологічна характеристика макролідів, тетрациклінів: класифікація, побічна дія та протипоказання. Фармакологічна корекція та профілактика ускладнень при застосуванні тетрациклінів.

53. Препарати групи левоміцетину. Механізм та спектр дії, показання до застосування, побічна дія, можливість розвитку важкої інтоксикації у немовлят.
54. Побічні ефекти та фармакологія аміноглікозидів. Побічні ефекти лінкозамідів.
55. Показання та протипоказання до застосування глікопептидів, побічні ефекти.
56. Побічна дія пртигібкових (протимікозних) лікарських засобів. Фармакокінетика, фармакодинаміка полієнів, імідазолів, триазолів, алаламінів, ехінокандинів.
57. Препарати групи синтетичних хіміотерапевтичних засобів (сульфаніламід, фторхінолон, нітрофуран). Механізм та спектр дії, показання до застосування, побічна дія, можливість розвитку інтоксикації.
58. Побічна дія НПЗЗ, глюкокортикоїдів. Побічна дія лікарських засобів, що впливають на систему крові
59. Класифікація протизапальних засобів.
60. Основна спрямованість дії. Фармакологія нестероїдних протизапальних засобів.
61. Порівняльна характеристика препаратів за ступенем інгібування ЦОГ (циклооксигенази) - 1 та -2 і вираженості протизапальної дії. Побічні ефекти препаратів та заходи профілактики їх виникнення.
62. Характеристика стероїдних протизапальних засобів, механізм дії, показання та протипоказання до застосування, побічна дія. Стероїдні протизапальні лікарські засоби. Фармакологічні ефекти, протипоказання, показання до застосування, режим дозування.
63. Порівняльна характеристика. Побічні ефекти глюкокортикостероїдів.
64. Базисні протиревматоїдні препарати: хлорохінін, ауранофін, пеніциламін, сульфасалазин.
65. Застосування імунодепресантів для лікування ревматоїдних артритів та інших запальних процесів.
66. Засоби для лікування гострого подагричного артриту (НПЗС, колхіцин, глюкокортикоїди), Лікарські засоби для довготривалого лікування подагри.
67. Класифікація засобів, що впливають на систему крові. Загальна характеристика лікарських засобів, що впливають на кровотворення.
68. Побічна дія лікарських засобів, що впливають на еритропоез та лікарських засобів, які використовують при гіпохромній анемії. Фармакокінетика, фармакодинаміка препаратів заліза (заліза закисного сульфат, ферум-лек).
69. Комбіновані препарати (тардиферон, ферковен, фероплекс). Гостре отруєння препаратами заліза та заходи допомоги. Фармакологія коаміду.
70. Фармакологічна характеристика десферала.

3.4. Індивідуальні завдання (затверджений на засіданні кафедри перелік з визначенням кількості балів за їх виконання, які можуть додаватись, як заохочувальні): 1. Підготовка реферату за темами для самостійного вивчення.

2. Проведення самостійного фрагменту наукового дослідження.

3. Пошук та опрацювання навчальних і науково-методичних ресурсів за темами для самостійного вивчення.

4. Підготовка наукової доповіді на засіданні наукового гуртка та/або науково-студентської конференції.

5. Участь у міжвузівській та/або всеукраїнській олімпіаді з дисципліни.

6. Підготовка наукових публікацій: тез з збірниках науково-практичних конференцій, збірниках наукових праць, статей у фахових наукових виданнях.

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція студента щодо оцінки (кількості балів), отриманої на диференційованому заліку у ХНМУ, повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки.

Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності студента.

Додаткове опитування студента при розгляді апеляцій не допускається.

Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома студента не пізніше ніж 7 днів до початку іспитів.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

(система вимог та правил поведінки здобувачів вищої освіти при вивченні дисципліни, зокрема реакція викладача на невчасно виконані завдання, пропущені заняття, поведінку в аудиторії, вимог щодо медичного одягу, тощо, окремо зазначити доступність та умови навчання для осіб з особливими освітніми потребами).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів/-ок виникають запитання, можна звернутися до викладача особисто або за електронною поштою, яку викладач/-ка надасть на першому практичному занятті.

Під час лекційного заняття студентам та студенткам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора/-ки – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти/-ки мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,

- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від студентів/-ок очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та інших заходах з предметного профілю.

Відвідування занять та поведінка.

Очікується, що студенти та студентки відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його (згідно графіку на інформаційному стенді кафедри).

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів.

Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач-студент», «студент-студент», «студент-група студентів».

Політика щодо академічної доброчесності.

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами.

Організація інклюзивного навчання в закладах вищої освіти здійснюється згідно з наказом ХНМУ № 203 від 22.06.2018 «Про затвердження порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) ХНМУ.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни (активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи).

Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:

- систематично відвідувати практичні заняття та лекції;
- вести конспекти практичних занять;
- приймати активну участь у роботі на заняттях;
- виконувати семестрові завдання.

Заохочення та стягнення.

Додаткові бали за досягнення у науковій, науково-технічній, громадській та спортивній діяльності призначаються студенту за такі досягнення в семестрі.

Техніка безпеки.

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Порядок інформування про зміни у силабусі та ін.

Силабус навчальної дисципліни потрібно щорічно оновлювати в частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів.

Підставою для оновлення силабусу можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та / або викладачів дисципліни;
- ініціатива здобувачів вищої освіти шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- ініціатива роботодавців;
- результати оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і / або інших ресурсних умов реалізації силабусу;
- результати обов'язкового опитування студентів про враження від вивчення навчальної дисципліни.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я підтримує нульову толерантність до плагіату. Від студентів та студенток очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Залюбовська О.І. Вплив лікарських засобів на лабораторні показники / О.І. Залюбовська, В.В. Зленко, Авідзба Ю.Н., М.І. Литвиненко, О.М. Яворська та ін. // Навчальний посібник для бакалаврів, магістрів та лікарів-інтернів спеціальності «Лабораторна діагностика», лікарів-клініцистів, студентів медичних, фармацевтичних вищих навчальних закладів та коледжем. Вид. ФОП Лотох М.Г., 2016, 116 стр.
2. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І., Нечвоглод Т.О. Клінічна лабораторна діагностика, навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І., Нечвоглод Т.О.
3. Залюбовська О.І., Зленко В.В., Авідзба Ю.Н., Литвиненко М.І. Організація роботи та забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в лабораторно-діагностичних установах різного профілю, навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, 2015, - 105с.
4. Лабораторна діагностика паразитарних інвазій, навчальний посібник для здобувачів вищої освіти ОКР «Бакалавр» спеціальності «Технології медичної діагностики та лікування», 2018, - 246 с.

Допоміжна

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003.
2. Кузнецов И. Н. Научные работы: методика подготовки и оформления / Кузнецов И.Н. – Минск, 2000.
3. Лукашевич В. К. Научный метод/ Лукашевич В.К. - М., 2008.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE_ <http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4122/>

8. ІНШЕ

УВАГА! У цьому розділі можливо навести інформацію, яку викладач вважає за необхідне додати до силабусу.

До методичного забезпечення вибіркових дисциплін додати: візитівка навчальної дисципліни для її презентації здобувачам освіти (презентація, короткий опис, банер дисципліни, відео анотація)

Корисні посилання:

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-poglyv-dyisc.docx

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk

http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx